

Den Haag, 18 juni 2018

Beste SDG-adoptieouders,

Op 28 juni gaat de commissie BH-OS met minister Kaag in debat over haar nota 'Investeren in perspectief'. Vanuit Building Change, een project van Partos, FMS en Woord en Daad, willen we graag het belang van de Sustainable Development Goals en beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling onder jullie aandacht brengen.

SDG's als kader voor het beleid

Wij zijn verheugd dat, conform het **regeerakkoord**, de SDG's het kader zijn voor het nieuwe BH-OS beleid. Deze doelen geven een duidelijke ambitie mee: Nederland moet een 'fair share' leveren aan het bestrijden van extreme armoede en ongelijkheid, de bevordering van duurzame economische groei in ontwikkelingslanden, etc. Toch is het transformatieve karakter van de SDG's onvoldoende zichtbaar in de nota. Het regeerakkoord noemt de SDG's alleen in het kader van het beleid voor BH-OS. De Agenda 2030 is echter een agenda die zowel **nationaal** als **internationaal** opgevolgd moet worden. Zo hebben onze consumptie en ons energieverbruik ingrijpende gevolgen ook óver de grens. In [een recente studie](#) laat het PBL zien waar het beleid op orde is en waar aanvullende inspanningen nodig zijn.

- Wij bevelen aan de Minister te bevragen op haar rol binnen het kabinet, zodat het hele kabinet zich inspant voor het behalen van de doelen op alle beleidsterreinen.

Financiering van de SDG's

De **financiering van de Agenda 2030** vraagt om keuzes van de Nederlandse regering. Daarbij dient de [Addis Ababa Action Agenda](#) uitgangspunt te zijn. Wij benoemen daaruit de volgende punten:

De Minister spreekt over "de herbevestiging van de internationale afspraak in EU- en VN-verband om weer toe te werken naar een **ODA**-budget van 0,7 procent van het BNI in 2030".

- De 0,7% in SDG 17 is niet bedoeld als eindpunt, maar is nú en de komende jaren nodig om bij te dragen aan het halen van de doelen.

Even belangrijk is of Nederland langs andere kanalen financieel bijdraagt aan de SDG's. In de [SDG Index 2017](#) van de Bertelsmann Stiftung is de **Tax Haven Score van Nederland** (onder SDG 17) uitgesproken slecht.

- Nederland moet zich er maximaal voor inzetten dat bedrijven belasting betalen daar waar hun operaties plaatsvinden, maar ook dat ontwikkelingslanden in staat gesteld worden hun eigen publieke inkomsten te genereren.

Vergroening van het belastingstelsel is hard nodig. Het principe 'de vervuiler betaalt' moet zoveel mogelijk geconcretiseerd worden.

- De voornemens in de [Fiscale Beleidsagenda](#) van staatssecretaris Snel dienen voortvarend uitgevoerd te worden. Zo werken we toe naar een verschuiving van lasten op arbeid naar lasten op grondstoffen.
- Een CO2-beprijzing, breder in de economie, sneller ingevoerd en met een hogere prijs dan in het regeerakkoord staat, kan een eerste stap zijn die aansluit bij de beleidsdoelen van dit kabinet.

De **bijdrage van de private sector** aan de financiering van de Agenda 2030 is essentieel. De regering spreekt van publieke middelen als 'hefboom' voor het genereren van private investeringen. DGGF, maar ook Invest NL in oprichting zijn hiervan voorbeelden.

- Wij bevelen aan systematisch te monitoren hoeveel publieke middelen als hefboom worden ingezet, tot hoeveel additionele private investeringen dit leidt en welke resultaten worden bereikt.

- Wij adviseren de inzet van publieke middelen als hefboom te focussen op die regio's en gemeenschappen die zonder de inzet van publiek geld niet bereikt zouden worden. Dit in het kader van het principe Leave No One Behind.

Resultaten in kaart brengen

Minister Kaag neemt in de nota **kwantitatieve doelstellingen** voor 2030 over uit de Agenda 2030, bijv. verdubbeling van het inkomen en/of de productiviteit van 8 miljoen boeren. Daarnaast presenteert zij in een resultatentabel indicatoren en streefwaarden voor 2020. Deze corresponderen echter op diverse punten niet met de officiële SDG-targets.

- Wij bevelen aan de Minister te vragen om concrete **doelstellingen** te formuleren voor de hele kabinetsperiode 2017-2021, waar mogelijk aansluiting te zoeken bij de officiële SDG-targets, en waar nodig aan te geven waarom zij andere streefwaarden hanteert. Dit dient ook zichtbaar te zijn op www.osresultaten.nl.

SDG-toets

Op verzoek van de Tweede Kamer tijdens de begrotingsbehandeling BH-OS 2018 heeft Minister Kaag besloten een SDG-toets uit te werken. Wij zijn verheugd dat zij de Kamer recentelijk heeft laten weten dat de Ministeries van Buitenlandse Zaken, OCW en J&V hier mee bezig zijn. De toets moet inzichtelijk maken op welke wijze beleids-, wets- en regelgeving positief bijdragen aan het behalen van de SDG's, met specifieke aandacht voor de effecten op gender en de effecten voor ontwikkelingslanden. Building Change hoopt op een voortvarende uitwerking van de toets. Gegeven de uitkomsten van de Monitor Brede Welvaart (zie onder) verdienen hierbij de SDG's 13, 14 en 15, die over de effecten van de Nederlandse economie op natuur, milieu en klimaat gaan, extra aandacht.

- Het is belangrijk dat de Tweede Kamer inzage krijgt bij nieuwe voorstellen over de wijze waarop de toetsing is uitgevoerd en wat de uitkomsten ervan waren;
- Een jaar na invoering van de toets zou nagegaan kunnen worden welke eerste concrete effecten de toepassing ervan heeft gehad op de vormgeving van voorstellen voor beleid, wet- en regelgeving.

Beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling.

Building Change waardeert het dat Minister Kaag het beleid van haar voorgangers voortzet om bij te dragen aan beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling. Het actieplan en de jaarlijkse rapportage stellen de Tweede Kamer goed in staat om het kabinet te stimuleren tot een maximale inzet.

- In aanvulling op de bestaande thema's¹ bevelen wij aan om ook het snijvlak tussen migratie en ontwikkeling te bezien vanuit het oogpunt van beleidscoherentie voor ontwikkeling. Juist nu migratie zo'n centrale plaats inneemt op de BH-OS agenda, is het belangrijk de eventuele positieve en/of negatieve gevolgen van het migratiebeleid voor ontwikkelingslanden te monitoren, zodat bijstelling kan plaatsvinden indien nodig. Dit is breder dan de (terechte) aandacht die er tot op heden is geweest voor de gevolgen van migratie van hoog opgeleide gezondheidswerkers uit ontwikkelingslanden naar Europa.

SDG-rapportage en Monitor Brede Welvaart

In dezelfde brief waarin de SDG-toets werd aangekondigd, is ook de [Tweede Nederlandse SDG-rapportage](#) gepresenteerd. Opnieuw met bijdragen van verschillende partijen: de Rijksoverheid, lokale overheden, jongeren, bedrijfsleven, kennisinstellingen en het maatschappelijk middenveld -

---

¹ handelsverdragen, investeringsbescherming, toegang tot medicijnen, belastingontwijking en -ontduiking, duurzame waardeketens, kosten van geldovermakingen, klimaatverandering en voedselzekerheid.

Building Change coördineerde de bijdrage namens de laatste groep. Dit heeft een helder overzicht opgeleverd van wat Nederland doet op het gebied van de SDG's en waar de uitdagingen liggen:

- In Nederland: SDG's 5, 7, 10, 12, 13 en 15 vragen bijzondere aandacht. De ongelijkheid in lonen en functies tussen vrouwen en mannen is groot, het percentage hernieuwbare energie is erg klein, uitstoot van broeikasgassen is erg hoog en biodiversiteit staat ernstig onder druk. Vergroening van het belastingstelsel, stevigere implementatie van mensenrechtenverdragen en meer beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling zijn nodig om de SDG's in Nederland te kunnen halen.
- Internationaal, in het bijzonder in ontwikkelingslanden: volgens maatschappelijke organisaties vragen de SDG's 1, 5 en 16 om een extra inzet.

Het CBS heeft onlangs ook de [Monitor Brede Welvaart](#) gepresenteerd, die ruime aandacht besteedt aan de SDG's. Het rapport laat duidelijk zien dat de ecologische voetafdruk van de Nederlandse economie onverminderd groot is en ten koste gaat van ecosystemen en rechten van bevolkingsgroepen in ontwikkelingslanden. Dit onderstreept eens te meer het belang van beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling: geef bij elke beleidskeus aandacht aan de effecten 'hier en nu', 'later' en 'elders'.

- Voor de komende jaren bevelen wij aan om het CBS de rapportages over de SDG's en over Brede Welvaart te laten integreren.

Met vriendelijke groet, namens het Building Change team,

Evert-Jan Brouwer, coördinator
06-1050 3828, e.brouwer@woordendaad.nl